

Cvrsvs Philosophicvs

Arriaga, Rodrigo de

Antverpiæ, 1632

Sect. VI. De dependentiâ materiæ à formâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95614)

existentiam, quoties nouam formam substantialem acquirit, quod necessariò dicendum est à Thomistis, quia existentia materiae, cum sit propria formâ, toties debet mutari, quoties ipsa forma.

Tertiò, quia sequeretur, materiam primam produci ab agentibus creatis, quod est contra ipsos Thomistas, omnesque Philosophos, asserentes, materiam primam à solo Deo creatam, & conseruatam. Sequelam probò, quia non alio modo producit materia prima, nisi per productionem eius existentia; sed hæc existentia producit à causis creatis producentibus formam substantialem, & eius existentiam, quæ est etiam existentia materiae, ergo materia producit à causis creatis. Circa hoc tertium argumentum, quo vltus sum olim pro hac sententia, iam mihi occurrit difficultas aliqua. Dixi enim suprâ, non benè argui contra Thomistas, *existentia materia pendet à subiecto, ergo etiam ipsa materia pendet à subiecto*. Dixi inquam, hanc consequentiam esse malam; ex quo sic argumentor. Ergo etiam hic non valebit, *existentia materia producit à creaturâ, ergo etiam producit ipsa materia*. Sicut enim potest existentia pendere à subiecto, etiam ab illo non pendeat essentia materiae, ita poterit eadem existentia produci à creaturâ, licet ab eâ non pendeat entitas materiae. malè ergo intuli, materiam producendam à creaturâ, eò quòd illius existentia à creaturâ pendeat vel producat. Respondeo tamen, adhuc argumentum esse bonum: quia ipsimet Thomistæ fatentur, non aliter rem produci, nisi producendo eius existentiam: ergo qui producit existentiam materiae, producit etiam materiam; ergo cum creatura producat existentiam materiae, quæ est ipsa existentia formæ, producit etiam materiam primam. At in ordine ad dependentiam à subiecto, non est bona ea consequentia, vt suprâ dixi, quia potest, etiam si dum producit existentia, producat essentia, vna tamen pendere à subiecto, altera non, vt & ipsi Thomistæ fatentur Angeli existentiam pendere à subiecto, ipsam verò Angeli substantiam à nullo subiecto pendere, etiam si simul cum existentia ipsius producat.

Quartò, quia forma saltem materialis dependet à priori à materiâ (vt & aduersarij fatentur,) ergo materia non accipit existentiam à formâ. Patet, quia si eam acciperet, penderet à priori à formâ, ergo mutuo inuicem à priori dependent, quod esse impossibile ostendam Disputatione VII. à num. 47.

Quintò, quia materia prima producit suas passiones (de quo infrâ) antequam vniatur formæ, ergo habet existentiam propriam. Patet, quia nihil potest operari efficienter, quin intelligatur existens, vt & aduersarij fatentur; ergo materia prima antecedenter ad formam habet existentiam, cum antecedenter ad formam operetur efficienter.

Denique hæc sententia funditus euertetur, dum in Metaphysicâ ostenderimus, nullam existentiam distingui à propriâ existentia.

87 Aduerte, à nonnullis in præsentem ex professò probari humanitatem Christi Domini habere propriam existentiam. Sed res omnino extraneum institutum; & quid in hac quæstione dicen-

dum sit, constabit ex principiis generalibus in Metaphysicâ de omni essentia tradendis. Parum interim expectes, ne cogar omnia præuertere.

SECTIO VI.

De dependentia materiae à formâ.

DUPLEX est dependentia, alia à priori, vt à causâ vel conditione tenente se ex parte causæ; altera à posteriori, vt ab eo sine quo non deberetur conseruatio. Ab essentia dependent à priori passiones propriæ, è contrario autem essentia à posteriori à passionibus. Vtraque hæc dependentia est duplex, alia *essentialis*, id est, quæ nullo modo potest suppleri, nec per miraculum, qualis est dependentia à priori actionis à suâ causâ, & à posteriori à suo termino: alia est *naturalis*, quæ sine miraculo suppleri nequit, potest tamen per illud, vt dependentia accidentis à substantiâ, quæ miraculosè in Eucharistiâ suppletur. Iuxta has dependentias duplex potest esse in præsentem difficultas circa dependentiam materiae à formâ; altera, vtrum dependeat à priori vel à posteriori; altera, vtrum essentialiter, an naturaliter tantum.

SUBSECTIO PRIMA.

Materia non dependet à priori à formâ.

DEPENDENTIA à priori vel est vt à causâ efficienti, vel est vt à causâ materiali. Neutrum reperiri in materiâ respectu formæ, facillè probatur. Non quidem efficientem; quia materia prima producit per creationem, & tota fuit producta ab initio mundi; sed nulla forma creata ex his quæ de facto sunt, potest efficere, nec partialiter, id quod creatur, ergo neque materiam primam.

Aliqui argumento è P. Vasquez desumpto eandem conclusionem ita probant. Quia si materia sit à formâ, ergo fit ex formâ, ergo non creatur, quod est contra omnes Philosophos. Verum hoc argumentum non est efficax, quia materia fit à Deo, & non fit ex Deo, iuxta sensum hic ab istis usurpatum, & vniuersè habent id omnes causæ efficientes; possent ergo aduersarij dicere, formam efficienter influere in materiam primam, qui influxus non repugnat creationi, nihil ergo ex illo modo loquendi, à formâ, & ex formâ, contra hos concluditur.

Melius ergo secundò id suadet, quia materia prima præintelligitur prius naturâ existens quam ipsa forma, recipit enim in se dispositiones ad illam, ergo forma nequit esse causâ efficiens materiae, quia effectus non potest esse prior naturâ, quam causâ illius efficiens. Quòd si respondeas, posse dari mutuam causalitatem à priori, id ostendam prorsus repugnare. Sed de hoc vide Disputationem VII. à numero 46. vbi proprium habet locum.

Respondebis, hoc argumento solum probari, 90 materiam primam non effici à formâ materiali, verum eam non produci ab animo rationali, non euinci, quia hic cum non dependeat à materiâ, rectè potest sine vilo inconuenienti materiam efficere. Sed contra Primò, quia si semel materia,

dum est sub formâ materiali, adæquatè efficitur & conferuatur à solo Deo, etiam ab eodè adæquatè conferuabitur, dum fuerit cum animâ rationali: nullatenim est ratio tunc suadens, attemperandum Dei concursum, vt præbeatur locus concursui animæ rationalis. Contrâ Secundò, quia anima rationalis nequit creare, etiam si non obstat mutua prioritas, ergo neque potest efficere materiam primam quæ creatur. Contrâ Tertiò, quia materia prima licet non sit causa animæ rationalis, adhuc tamen est prior naturâ quàm illa, quia prius naturâ supponitur materia organata & disposita, quàm producat animus rationalis. hic enim producit ad exigentiam materiæ dispositæ; ergo si hic esset causa materiæ, daretur inter illum & materiam mutua prioritas, quàm infra ostendam repugnare.

91 Sed materiam primam non dependere à formâ vt à subiecto, quæ erat secunda pars nostræ assertionis, facilius probatur, quia ipsa est primum omnium subiectum, ergo à nullo alio potest dependere vt à subiecto, aliàs iam non ipsa, sed illud aliud à quo ipsa dependeret vt à subiecto esset primum subiectum; & illud ego dicerem esse materiam primam. Dices, Pendet inuicem vt à subiecto. Contrâ, ergo tam forma est primum subiectum, quàm ipsa materia, quod est falsum, & contra te omnesque Philosophos. Contrâ Secundò, quia mutua prioritas in eodem genere in omnium sententiâ repugnat, ergo materia dependere nequit à priori à formâ vt à subiecto.

Ultra has duas dependentias à priori à Philosophis cognitæ, aliam nouam inuenerunt non nulli, vt à causâ formali, quam dixerunt habere materiam à formâ, ne cogerentur asserere materiam primam verè & propriè à Deo creari: in quo autem consistat hæc dependentia à priori, neque explicant hi Auctores, neque possunt. Hæc opinio reicitur communiter ab omnibus, & merito, tum propter rationem communem de repugnantia mutua prioritatis inter duas res, tum quia materia prima in omnium sententiâ rigorosè à Deo creatur. Vnde, vt defenderent materiæ creationem, tenebantur potius negare eius omnem dependentiam à priori à formâ (etsi aliquam videretur habere) ne discederent à communi sententiâ, quàm tam nouam inducere dependentiam, vt nouissimam & malè audientem sententiam de materiæ generatione inducerent. Denique, quia non est intelligibile, in quo consistat illa dependentia formalis à priori: quia licet rectè intelligatur compositum dependere à priori vel quali à priori à formâ, quia hæc est pars compositi; compositum autem potest dici, licet impropriè, pendere à priori à suis partibus, non efficienter, sed formaliter; verum si comparatur forma cum materiâ, quandoquidem ex vna parte non sit de constitutione materiæ, sed omnino extrinsecam, aliunde autem nec sit causa efficiens, nec materialis illius; non relinquitur modus aliquis, in quo possit consistere dependentia hæc à priori materiæ à formâ.

Respondebis Primò, Quia forma est complementum materiæ. Contrâ, quia hæc est dependentia solum à posteriori, sicut essentia dependentia à passionibus, vt à complemento essentia. Deinde, forma fortè non est comple-

mentum materiæ in esse materiæ, sed in esse hominis, leonis, &c. ergo materia non dependet à priori à formâ quoad esse materiæ, sed quoad esse hominis, vel leonis, &c.

Respondebis Secundò, Materia pendet à formâ vt à termino. Sed contrâ, quia hæc non est dependentia à priori, sed à posteriori; sicut actio pendet à termino producto, non tamen à priori, sed à posteriori, vt per se manifestum est.

Respondebis Tertiò, Pendet vt à conditione ad productionem sui. Sed contrâ Primò, quia potius materia iam disposita est conditio vt producat formam, quàm è contrario. Secundò, quia prioritas per modum conditionis ex parte causæ, non reducit ad dependentiam formalem, sed ad efficientem, ergo dependentia formalis non potest esse à priori. Ratio huius est, quia forma vt forma non causat nisi communicando suum esse illi cuius est forma, quo differt ab aliis causis producentibus aliquid à se distinctum; sed per communicationem sui esse respectu materiæ, non potest forma villo modo causare esse materiæ, sed vt summum, esse hominis, leonis, &c. ergo materia non pendet quoad suum esse, à priori à formâ, sed præcisè vt constituat hominem, &c.

Obiicies Primò Aristotelè 2. Physicorum doctorem, causas esse sibi inuicem causas, ergo materia prima, quæ est causa formæ, etiam causabitur à formâ. Mala consequentia: quia licet id verum sit in aliis causis, non tamen idè debet esse verum in materiâ primâ, quæ producit per creationem, & consequenter à solo Deo; sicut si vellet aduersarius probare, à materiâ primâ causari animam rationalem, & è contrario, eò quod causæ sunt sibi inuicem causæ; neque enim id Aristoteles de omnibus causis dixit. Deinde respondeo, neque in vllâ causâ physicâ habere locum illud Antecedens propriè loquendo; idè illud nego tamquam falsum, de quo agitur fusiùs infra Disp. vii. à num. 46. vbi ostendam, solum habere locum inter finem & media, quia finis apprehensus mouet ad media, hæc autem causant finem, ex quo nihil infertur de prioritate inter materiam & formam.

Obiicies Secundò, Materia est imperfectior formâ, ergo debet dependere ab ipsa formâ à priori. Nego consequentiam, quia non quæcumque res imperfectior pendet à priori à perfectiori, vt homo non pendet ab Angelo, neque sol ab homine, &c.

Obiicies Tertiò, Forma est vera causa in composito, ergo aliquid dependet ab illâ verè à priori, sed hoc non potest esse totum compositum, ergo est materia prima. Infra ostendam, formam vt formam non esse propriè causam compositi, sed solum partem intrinsecam illius, quo corrumpit prædicta obiectio.

Obiicies vltimò, Materia existit per existentiam formæ, ergo pendet ab illâ à priori. Patet consequentia, quia pendet à priori à suâ existentia, hæc autem est existentia formæ, ergo pendet à priori à formæ existentia, ergo & ab ipsâ formâ.

Aliqui putant, sequi necessariò hanc consequentiam ex eâ Thomistica doctrinâ de existentia formæ in materiâ, & propter hoc absurdum eam esse reiiciendam. Verum non loquuntur in hoc sibi consequenter, quia ipsi docent, existentiam formæ

formæ non pendere à priori à formâ, casu quo distinguatur; ergo quia materia pendet à priori ab existentia formæ, non ideo pendet ab ipsâ formâ à priori: nec immediate, ut per se patet; nec mediatè, quia existentia quæ est causa quasi immediata & à priori respectu materiæ, non pendet à priori à formâ, ergo neque materia ratione illius pendebit à priori. Respondendum ergo est Thomisticæ objectioni, in horum recentiorum principiis, admissio Antecedenti, & negatâ consequentiâ. Infertur quidem, materiam dependere à causis producentibus existentiam formæ, quia ab eis accipit existentiam; verum ab ipsâ formâ nullo modo, quia hi supponunt existentiam non pendere à priori à formâ. At ego, qui cum communi admisi Thomistis, casu quo existentia distinguatur, eam causari materialiter ab essentiâ cuius est, & consequenter existentiam formæ dependere à priori à formâ: aliter teneor objectioni respondere, negando Antecedens, scilicet materiam existere per existentiam formæ. Si enim hoc Thomistis detur, rectè inferunt, ergo pendet materia à priori à formâ. quod hîc intendunt.

SUBSECTIO SECUNDA.

*Materia prima non pendet essentialiter
ullo modo à formâ.*

DEPENDENTIAM omnem à priori à formâ negauimus materiæ primæ; nunc autem eadem nego dependentiam essentialem à posteriori: arbitror enim, saltem miraculosè eam posse existere sine vllâ formâ substantiali. Dixi *substantiali*, quia sine aliquâ formâ modali, nempe sine aliqua vocatione vel duratione (casu quo distinguatur) nequit existere materia. Sed hoc proprium est omnibus aliis entibus creatis, homini, Angelo, &c. de quo alibi.

Aduerte, quætionem hanc independentem esse ab eo, quòd materia existat per existentiam formæ; quia licet id verum esset, adhuc de potentia absolutâ posset esse materia sine formâ, & eius existentia per alteram existentiam, suppletent defectum existentia formæ; ut & ipsi Thomistæ admittunt, materiam Humanitatis Christi Domini non existere per existentiam formæ, sed per existentiam Verbi diuini; ergo in eorum sententiâ posset etiam materia existere per eam Verbi existentiam, sine formâ substantiali. Imò nulla apparet repugnantia in eo, quòd detur aliqua existentia supernaturalis creata, per quam miraculosè sola materia possit existere. Adde, sicut in sententiâ Thomistarum existentia animæ rationalis potest iam solam animam rationalem, iam simul ipsam & materiam reddere existentem, etiam posse illam existentiam in solâ materiâ conservari sine formâ.

Dices, Ea existentia est modus formæ, non verò materiæ, modus autem pendet essentialiter ab eo cuius est, ergo licet ea existentia non pendeat essentialiter à materiâ, pendebit tamen à formâ. Sed contrâ, quia nulla est ratio ad asserendum, existentiam esse modum formæ, & non materiæ. Nam quòd dicatur propria formæ, & ab eâ communicetur materiæ, tantum probat, eam immediatius afficere formam quàm materiam, cum

quo benè stat, ut sit modus vtriusque; ergo ex hac parte æquè essentialiter pendebit ab utraque, licet non æquè immediate; aut è contrario, non magis essentialiter à formâ quàm à materiâ: sed ab hac per te non pendet essentialiter, ut supponimus; ergo neque à formâ, ergo poterit diuinitus ea existentia in solâ materiâ conservari.

Probo autem, iam absolūtè posse materiam primam sine formâ substantiali miraculosè existere. Primò, quia nulla apparet in eo vel probabilis repugnantia, ergo non debet denegari omnipotentia Dei. Consequentia est bona. Antecedens probatur solutione objectionum, inter quas prima sit.

Auctoritas D. Thomæ 1. Parte, quæst. 65. art. 1. ad 3. ubi docet, magis implicare, materiam esse sine formâ, quàm accidens sine subiecto: sed accidens nequit esse naturaliter sine subiecto, ergo materia neque miraculosè poterit esse sine formâ; quia non est maior repugnantia naturalis, nisi quæ sit & supernaturalis.

Urgeo auctoritatem D. Thomæ, quia in argumento, cui respondet, contendebar probare, posse materiam esse sine formâ, sicut potest accidens sine subiecto, & huic argumento respondet Angelicus Doctor, assignando discrimen, & ponendo maiorem repugnantiam in productione materiæ sine formâ, quàm in productione accidentis sine subiecto; ergo quia sentit materiam nec miraculosè posse produci sine formâ, alioquin concederet argumento totum intentum. Idem videtur docere in toto corpore articuli, dum ait materiam non posse existere, nisi sit in actu, quod habet à formâ, ergo sine illâ nequit vllò modo existere. Recentiores aliqui conantur D. Thomam explicare, quasi solum voluerit, materiam primam non posse esse sine actu entitativo, id est, sine propria entitate & existentia; de actu verò completo, quem habet à formâ, non dubitauerit. Hæc tamen explicatio apertè est contra D. Thomam, qui docet, materiam primam non posse esse in rerum naturâ sine actu quem habet à formâ, ab hac autem non habet actum entitativum, sed completum; ergo sentit D. Thomas, materiam non posse esse in rerum naturâ, non solum sine propria entitate, quia hoc indubitatum est, sed nec sine actu completo, quem habet à formâ. Præterquam, quòd hæc solutio non satisfacit auctoritati D. Thomæ ex argumento ad 3. supra posita, idè arbitror S. Doctorem in hac re nobis esse contrarium, ut & fateantur Conimbricenses lib. 1. cap. 9. quæst. 6. articulo 1. nec mirum est, si nos à D. Thomâ in hac sententiâ discedamus, cum duo Dominicani, Sotus & Bañes, apertè fateantur, se argumentorum vi oppressos hac in re à suo Magistro discedere; Sotus quidem 1. Physicorum quæst. 6. art. & conclus. 2. Bañes verò 1. Parte quæst. 66. art. 1. dubio 2. conclusione 3. Ad rationem ergo D. Thomæ respondeo, formam substantialem complere materiam non in esse materiæ, sed in esse hominis, vel leonis, &c. non autem repugnare, materiam primam existere, etiam si actu non constituat hominem, leonem; sicut etiam ipsa materia complet animum rationalem in esse hominis, nec tamen propterea animus non potest esse sine materiâ primâ.

Secunda obiectio sit: Quia si materia prima esset

esset sine formâ, contineretur sub genere corporis, & non esset in aliquâ specie infimâ, quod omnino repugnat. Hoc argumento, quod valdè extollitur à Caietano, videtur etiam probari, materiam primam non habere essentiam distinctam à formâ, quia illa essentia continetur sub genere corporis, & tamen non est in aliquâ specie infimâ hominis, vel leonis, &c. Neque video, quid ad hoc conducatur, eam posse aut non posse solam existere: quomocumque enim existat, distinguitur à formâ, & in eâ ut sic distinctâ, totum argumentum Caietani habet spatiosum locum. Igitur absolute respondeo, materiam, sicut est inadæquatè sub genere corporis, quia hoc dicit compositum ex formâ & materia, ita etiam esse inadæquatè in speciebus infimis hominis vel leonis, &c. quantum est pars inadæquata. Imò & idem argumentum fieri posset de formâ, quæ separata non pertinet ad aliquam speciem completè, & tamen non idè ei repugnat diuinitus separatio à materiâ, imò nec naturaliter, si sit rationalis; idem ergo erit de materiâ.

Tertia obiectio: Omne esse accidentale includit aliquam formam accidentalem, ergo & omne esse substantiale aliquam formam substantialem, ergo esse materiæ debet includere formam substantialem, ergo repugnat eam esse sine formâ. Hoc argumento præcisè contra ipsos Thomistas probatur, materiam non habere essentiam distinctam à formâ, quia illa essentia est substantialis, & consequenter deberet includere formam; quod est contra ipsos Thomistas. Imò probatur, Deum & Angelos non esse substantias, quia non includunt formam substantialem. Respondeo ergo, de conceptu accidentis esse inhaerere, & consequenter esse formam: at verò de conceptu substantiæ non esse informare, quare non qualibet substantia includit formam.

Quarta obiectio: Materia magis pendet à formâ substantiali quàm ab accidentali, vel minimum æqualiter: sed non potest esse materia sine omni formâ accidentali, v. g. sine vicatione & duratione; ergo nec sine formâ substantiali. Sed nego Maiorem, quia materia, ut ens creatum, pendet essentialiter (sicut & omnia alia entia, homo, Angelus, &c.) ab vicatione & duratione, quia nequit esse in rerum naturâ quin sit alicubi, & in aliquo tempore: à formâ tamen substantiali solum pendet naturaliter ut à complemento, siue quo rectè potest esse de potentiâ absolutâ; sicut potest ipsa etiam forma existere, non quidem sine vicatione, sic verò sine materiâ, etiam si maneat incompleta substantialiter.

Quinta obiectio: Deus non potest supplere defectum causæ formalis, neque enim potest facere album sine albedine; sed materia pendet à formâ in genere causæ formalis, ergo illius defectus non poterit à Deo suppleri. Hoc argumentum æquiuocatione laborat: aliud enim est, comparare formam cum toto cuius est pars, & ut sic verum est, non posse à Deo suppleri defectum formæ, quia nequit facere hominem sine animâ rationali per solam materiam; aliud verò est, comparare formam cum alterâ comparte, id est cum subiecto; ut sic enim forma non est pars subiecti, ideoque subiectum potest sine formâ illâ conservari, nec propterea ibi vllus suppletur effectus formalis. Et hoc argumentum retorqueo contra

eosdem Thomistas: quia sicut non potest Deus supplere defectum causæ formalis, ita nec defectum causæ materialis; & sicut non potest Deus hominem facere sine animâ rationali, ita nec sine materiâ primâ; ergo sicut inde intulerunt, materiam non posse esse sine animâ, vel aliâ formâ, ita deberent inferre, nec animam posse sine corpore, aut aliâ materiâ primâ.

Sexta obiectio: Natura hominis in communi nequit existere nisi in aliquo individuo, ergo neque materia sine aliquâ formâ. Patet consequentia; quia difficilius videtur, puram potentiam esse sine actu, quàm id quod est ens in actu (scilicet natura humana) existere sine alio actu, id est sine individuo. Neque vrget hæc obiectio: quia non datur natura humana in communi à singularibus distincta; unde non mirum, si repugnet existere. at verò à parte rei datur materia prima realiter à formâ distincta, habensque propriam actualitatem, iuxta dicta suprà, ergo poterit esse sine formâ.

Denique: Quia materia non habet propriam substantiam, ergo nequit esse sine formâ. De Antecedenti dicam in Metaphysicâ, nunc nego consequentiam, quia accidentia carent propriâ substantiâ, & tamè conseruantur sola in Eucharistiâ, ergo ea consequentia nulla est. Rationem reddo: quia non est essentialiter requisita substantia ad existendum. imò si esset, adhuc posset illam accipere materia ab aliâ re quàm à formâ, ut eam accipit materia Christi non ab animâ, sed à Verbo; ideoque posset esse non sine substantiâ, sed tamen sine formâ.

Hinc constat, nullum esse argumentum, quo negetur probabiliter omnipotentia Dei virtus ad conseruandam materiam sine formâ. Quod vltimè sic secundò probo positivè: Magis pendet accidentia à subiecto, quia dependent à priori, quàm materia à formâ, quia solum pendet à posteriori; sed accidentia conseruantur miraculosè sine subiecto in Eucharistiâ, ergo & materia sine formâ.

Dices: Hoc argumentum nullum est, quia materia solum pendet à posteriori ab vicatione & duratione, & tamen nec diuinitus potest esse sine illis. Respondeo, consequentiam à me factam ab accidenti ad materiam, esse bonam, quia ex se dependentia à priori est maior, & aliunde nulla est disparitatis ratio. At cur non possit esse sine vicatione & duratione, est specialis repugnantia, quam suo loco monstrabo. Præterea materia solum accipit à formâ esse hominis, vel esse leonis, non autem existentiam, ut suprà dixi, ergo poterit conseruari miraculosè sine formâ, sicut ipsa forma sine materiâ; neque enim illis est essentialia actu constituere leonem, hominem, &c. sed posse constituere, quod habent etiam quando sunt separatæ; poterit ergo materia diuinitus esse sine formâ, ut defendunt Henricus, Scotus, Richardus, Gabriel, Gregorius, apud Conimbricenses, quibus & ipsi subscribunt P. Suarez suprà num. 3. Vasquez 1. Parte, disputat. 164. num. 22. & 23. Toletus 1. Physicorum, quæst. 13. Fonseca 5. Metaphysicæ, cap. 2. quæst. 3. sect. 1. & 2. estque communissima inter recentiores, imò ex ipsis Thomistis ab ea stant Sotus & Bañes suprà relati.

SUBSECTIO TERTIA.

Materia naturaliter dependet à posteriori à formâ substantiali.

110 **N**ONnulli in defendendâ sententiâ de conseruatione materiæ sine formâ, longius progressi, affirmarunt etiam de facto existisse aliquando materiâ sine formâ vllâ. Eos refert Argentinus in 2. distinct. 12. quæst. vnicâ, artic. 2. Nituntur verbis illis Genesios: *Terra autem erat inanis & vacua*. vbi per *terram* intelligunt materiâ primam, per *inanitatem & vacuitatem* carentiam, omnis formæ substantialis. Fauere illis videntur, S. Augustinus cap. 4. Imperfecti de Genesi ad literam, vbi per *terram* intelligit materiâ primam, & per *inanitatem* eius informitatem; Ambrosius lib. 1. Hexæmeron, Chrysostomus Homil. 2. in Genesim, Eucherius in cap. 1. Genesios. Nec defuerunt alij Scholastici, vt Marilius in 3. quæst. 13. artic. 1. & Gabriel in 3. dist. 21. quæst. vnicâ, art. 3. qui crediderint, post mortem Christi mansisse diuinum illud corpus sine vllâ formâ substantiali. Hæ sententiæ merito ab omnibus reiiciuntur, quia sine vlllo fundamento fingunt ea miracula. Neque locus Genesios fauet primæ sententiæ, quia per *terram* non intelligitur sola materia, sed compositum ex materiâ & formâ terræ, quæ idè dicitur vacua & inanis, quia carebat pulchritudine herbarum & arborum. Iuxta hanc explicationem intellige Patres supra relatos.

Communis ergo & vera sententia docet, materiâ primam naturaliter non posse esse sine formâ substantiali. Verum huius Conclusionis difficulter redditur ratio efficax. Prima potest esse, quia materia est incompleta substantialiter, vnde petit naturaliter habere complementum. Hæc ratio infringitur in animâ rationali, quæ est incompleta substantialiter, & tamen potest existere sine materiâ naturaliter, ergo idem erit de materiâ.

111 **S**ecundò alij: Quia materia prima sine formâ est valde deformis & turpis, ideoque illam horret natura. Videntur hi Auctores materiâ sibi imaginari monstrum aliquod, aut spectrum, cuius aspectu deterreatur natura, & quod fugiendo vitare conetur. Aduerte, materiâ primam existentem sine formâ, nõ esse positiuè deformem, quia aliàs etiam, dum est cum formâ, maneret deformis; tunc enim retinet omnem entitatem positiuam, quam habebat sola, sed potius positiuè habere perfectionem substantialem, quæ excedit accidentiâ: solumque posse dici deformem quali priuatiuè, quatenus non habet omnem perfectionem quam potest habere. Ex hoc autem non sequitur, naturam ab illâ abhorre: sicut non abhorret ab animâ rationali separatâ, etiam si sit deformis priuatiuè, quatenus non habet omnem perfectionem. Ratio est, quia non omne quod existit in naturâ, debet esse cum omni perfectione cuius est capax. Nõne natura, si habeat materiâ primam, licet solam, erit perfectior, quàm si ipsâ careat? cur ergo illam horret? Adde, fortasse posse esse aliquam materiâ primam solam perfectiorem, quàm sit aliquod totum substantiale, v.g. finis; cur ergo non po-

terit esse sola? sed do tibi, materiâ separatam à formâ esse positiuè deformem, sicut sunt monstra; inde tamen non potest inferri, saltem per accidens, in aliquo casu naturaliter dari non posse.

114 **T**ertio alij: Natura abhorret otiosum, sed materia sine formâ substantiali esset otiosa, ergo non existeret naturaliter. Confirmatur ex differentiâ inter eam & animam rationalem: quia hæc etiam separata potest operari, materia verò nullam habet operationem quam posset sola exercere. Huic argumento facile respondeo. Primò, materiâ primam separatam causaturam proprias passionnes, quod sufficeret vt non esset otiosa: plura enim composita existunt, in quibus nullas agnoscimus operationes, præter eas quæ terminantur ad proprias passionnes, quæ tamen non dicimus otiosas. Secundò addo, materiâ tunc futuram valde vilem, vt reciperet influentias à corporibus distantibus, v.g. à cælis, & per ipsam in alia corpora transfunderentur. Tertiò denique, etsi materia nil prorsus operaretur, adhuc non esset otiosa naturæ, quia esset ens reale & substantiale: natura autem dum appetit operationes, idè est, quia ipsæ operationes sunt entia realia perfecta & bona transcendentaliter; ergo cum hoc haberet materia independentem ab operationibus, independentem ab illis posset amari à naturâ, sicut amantur relationes, & alia entia modalia non operatiua, aliàs daretur processus infinitus; operationes enim propter alias, & hæc rursus propter alias in infinitum amari deberent.

115 **Q**uartò alij: Materia numquam existit sine formâ, ergo signum est, non posse naturaliter sine illâ existere, quia quæ cum tantâ infallibilitate contingunt, fundantur in ipsâ naturâ rerum. Sed in primis rogo hos Auctores, vtrum ipsi fuerint præsentis à initio mundi in omnibus totius orbis locis, vt tam certò possint affirmare, numquam caruisse materiâ formâ substantiali: imò interrogo, an si Deus tolleret formam substantialem à ligno, relictis accidentibus, cognosceretur ille defectus. Nec per somnium: sicut non cognoscitur in Eucharistia defectus materiæ & formæ. Vnde ergo inferunt, de facto numquam id contigisse? Anne habuerunt reuelationem eâ de re? Dicent, Quia esset miraculum. Sed contrâ, quia de hoc est quæstio. Aduersarius dicit contigisse, quia non est miraculum: non debet probari esse miraculum, quia numquam contigit; & numquam contigisse, quia est miraculum. Sed do tibi numquam contigisse, inde non inferitur esse impossibile naturaliter, quia multa sunt naturaliter possibilia, quæ numquam contingunt. Denique, quia huius impossibilitatis querimus rationem, non experientiam.

116 **Q**uintò alij: Quia agentia naturalia non habent virtutem ad spoliandam materiâ formâ substantiali sine introductione alterius nouæ formæ, ergo neque ipsa materia poterit existere sine omni formâ, cum non sit agens naturale, à quo possit spoliari. Consequentia est bona. Antecedens patet: quia expulsio dispositionum, ex quarum defectu forma substantialis solum potest perire, provenit ab aliis dispositionibus contrariis pro nouâ aliâ formâ; ergo expulsâ præcedenti, subsequitur necessariò noua, ergo numquam potest omnibus spoliari. Neque hoc argumen-

tum premit: quia eo summum probatur, producta iam semel una forma in materia, non posse manere sine aliqua; verum nequaquam suadet, in prima productione non potuisse a Deo produci solam, sine ullo miraculo. Sed dices, eo ipso quod materia sit ens incompletum, saltem 117 exigit ut in prima sui productione producat simul cum altero complemento, ut patet in anima rationali, quae licet possit postea existere sine materia, saltem exigit, ut quando primo producit, producat in corpore; ergo idem etiam exigit materia, scilicet produci cum forma: & cum aliunde, obtenta semel una forma, non possit illam amittere, nisi ad ingressum alius, numquam poterit esse sine aliqua. Sed contra, quia non est adeo certum, animam non posse primo produci extra corpus, nec facile huius rei reddetur ratio, ergo ex illa non sumitur efficax argumentum pro praesenti conclusione. Præterea, licet id verum sit in anima rationali, quia est forma quae semper producit ad exigentiam dispositionum in materia; id tamen non est verum in ipsa materia, quae prius saltem naturae producit quam ipsa forma. nec videtur absurdum vllum, si producat prius tempore, ut paulatim recipiat dispositiones ad formam.

118 Secundum autem absolute impugno praedictum argumentum, quia non est omnino certum, etiam postquam materia est cum forma, non posse illam spoliari sine aduentu alterius. Sicut enim plures formae accidentales possunt corrumpi naturaliter, quin in earum locum aliae contrariae succedant, ut patet in luce, & aliis rebus, de quibus nos infra fusius; cur etiam non poterunt esse aliquae dispositiones tales, quae sine aduentu contrarii deficerent, & consequenter tunc etiam forma substantialis sine aduentu novae destrueretur? Pone, lucem esse dispositionem ad aliquam formam substantialem, certe sicut lux perit sine forma positiva opposita, ita & periret forma substantialis ad quam disponit.

Dices, Natura non amat destructionem propter se. Contra, eam amat, ut vidimus, in luce; cur ergo non possit eam amare, etiam si lux esset dispositio ad formam substantialem? Præterea, eam amat in rebus accidentalibus, cur non & in substantialibus?

119 Dices, Hinc a nobis probatum supra materiam esse naturaliter incorruptibilem, quia a nullo agente potest denudari omni forma substantiali, cuius oppositum videtur docere in praesenti. Respondebo, me ibi supposuisse, materiam naturaliter non posse existere sine forma, cuius probationem huc reieci: inde autem ibi intuli, non posse ab agente naturali corrumpi, quia non poterat omni forma substantiali nudari. Petes ergo rationem quae id probatur, ne committamus circulum. Fateor, a me nullam inveniri; video tamen in hac re omnes ferè unanimi consensu convenire. Unde probabiliter dico, materiam habere aliquam dependentiam a posteriori a forma substantiali, quia in tali dependentia nulla apparet repugnantia, & aliunde nullum est argumentum, quo eam probetur esse independentem de facto: ergo etsi nos eam dependentiam non possimus ostendere, probabiliter tamen possumus, communi auctoritate freti, eam affirmare, reducendo illam in naturam ipsius materiae, sicut reducimus

in naturam quantitatis, quod non possit cum alia quantitate penetrari. An autem pendeat ab aliqua forma accidentali, alibi tractandum est, dum de vicatione & duratione egerimus, ubi ostendimus, etiam diuinitis non posse villam rem creatam ab aliqua ex his formis accidentalibus, saltem disiunctivè, separari.

SYBSECTIO QUARTA.

Materia prima conservatur sine forma eodem influxu quo simul cum illa.

CONIMERICENSES supra art. 3. Fonseca 5. Metaphysices cap. 1. quaest. 3. Sect. 2. censent materiam, si conservaretur sine forma, conservandam maiori influxu quam simul cum forma, ut suppleretur quicquid forma actuando materiam praestabat. A numero 88. ostendi, formam nullum habere influxum in materiam: ex quo inferitur, circa materiam non debere absente forma suppleri influxum aliquem. Quare 121 contrariam sententiam, assentem, eadem actione posse conservari materiam sine forma, ac cum illa, veram reputo cum P. Suarez Disput. 15. Metaphysicae, sect. 9. num. 7. P. Hurtado Disput. 2. Physicorum §. 104. & recentioribus communiter; neque alia est necessaria probatio, præter supradictam desumptam ex negatione influxus, formae in materiam: est ergo conservatio materiae sine forma in se eadem quae antea, solumque est supernaturalis quoad modum, quatenus a Deo praebetur omnino gratis, & contra exigentiam naturae petentis non conservari materiam sine forma.

Aduerte tamen hic, malè a nonnullis doceri, etiamsi esset necessaria diuersa actio ab ea quae conservatur cum forma, eam non futuram supernaturalem, eo quod non excederet vires Dei ut agentis naturalis. Malè, inquam, hoc doceri; quia talis actio esset materiae supernaturalis, & consequenter non fieret a Deo ut auctore naturali. Suppono enim nunc materiam ex se naturaliter pendere a forma. Unde fit, ut actio quae ex natura sua conservaret materiam sine forma, illi esset supernaturalis, non minus quam accidenti actio quae sine subiecto conservaretur, etiamsi a solo Deo proveniat. Statuendum ergo est, ut ea actio in substantia naturalis sit debere esse eandem numero vel specie cum ea quae sub forma conservatur materia.

Obiicies: Haec conservatio per se est supernaturalis quoad modum, ergo & quoad substantiam. Patet consequentia: quia modus ille debet esse supernaturalis quoad substantiam; nam si solum esset quoad modum, daretur processus in infinitum; ergo conservatio a qua non distinguitur modus ille, debet esse in sua substantia supernaturalis; ergo non conservatur materia per eandem actionem cum forma, quae extra illam, quia nequit eadem actio esse naturalis & supernaturalis in sua substantia.

Respondeo, concedendo obiectione probari, 123 quando datur aliquid supernaturale quoad modum, debere etiam dari aliquid quoad substantiam supernaturale, scilicet modum ipsum, ne datur praedictus processus infinitus: sed nego, modum illum esse ipsam actionem, quae materia conservatur.

seruatur. Modus ergo ille in se supernaturalis, est voluntas Dei de prebendo concursu materiae carenti omni formâ: quæ voluntas Dei à se ipsâ habet esse supra totam exigentiam naturæ, & ab hac voluntate ipsa actio dicitur supernaturalis extrinsecè, & quoad modum; sicut cum Deus cæco visum restituit, actio, quâ tunc producitur visus, est eadem saltem specie cum eâ quâ ante amissionem conseruabatur idem visus, ideoque est in suâ substantiâ naturalis; verum, quia in hac occasione non erat virtus in totâ naturâ ad illâ actionem, ideo eius productio est supernaturalis extrinsecè à voluntate Dei, volentis dare naturæ, quod in hac occasione nullo modo debebatur.

124 Quare illa voluntas Dei est in suâ substantiâ supra totam exigentiam naturæ, & consequenter in se supernaturalis; est enim voluntas non seruandi leges naturæ.

Sed replicabis contra hoc: Quia hinc videtur inferri, neque quo ad modum eam conseruationem esse supernaturalem, quia materia prima conseruatur prius natura quàm intelligatur, vel carentia omnis formæ, vel existentia alicuius; ergo miraculum non consistit in voluntate conseruandi materiam, sed in negatione omnis formæ, suppositâ iam materiâ. Nec potest dici, materiam primam exigere vt destruat, si non detur ei forma; nequit, inquam, hoc dici: cum enim pro priori naturâ iam supponatur existens, implicat, eam exigere vt pro posteriori destruat, etiam si pro eo posteriori non producat formam; ergo miraculum non est in conseruatione materiæ, sed in carentiâ omnis formæ.

125 Huius argumento succumbunt recentiores nonnulli, & putant, miraculum non esse in conseruatione materiæ, sed in non dandâ illi formâ.

Alij verò tunc solum admittunt tale miraculum, quando iam in aliquo instanti reali præcessit materia sine formâ: tunc enim in sequenti debet illi Deus velle dare formam, antequam illam velit creare; quod si non faciat, iam ea voluntas conseruandi materiam erit miraculosa quoad modum. Sed hæc distinctio omnino displicet: quia pro hac re non debent instantia realia considerari, sed instantia naturæ. Vnde, si in primo instanti reali, eod quod materia ex se sit prior, prius etiam naturâ decernitur quàm aliquid de formâ statatur; idem erit in secundo & tertio, & in omnibus instantibus realibus, quia semper materia est prior naturâ quàm forma. Et confirmatur: quia eo quod Deus in vno instanti fecerit aliquod miraculum, non tenetur in aliis instantibus immutare ordinem naturalem; ergo quia in instanti A. negauerit materiæ formam quæ illi debebatur, non ideo tenetur in instanti B. mutare ordinem decretorum, & prius naturâ velle producere formam, quàm velit producere materiam; sed perinde ac si non fecisset illud miraculum, debet (si naturaliter procedat) incipere à materiâ, & consequenter nec tunc erit miraculosa eius conseruatio, etiam si vltius in eo secundo instanti illi neget formam, sicut non fuit miraculosa per te in primo. Constat ergo eandem esse de vtroque difficultatem.

Abfolutè autem reicio hanc sententiam: quia si in eo instanti productio materiæ neque quoad modum esset in se miraculosa, sequeretur, euiusdem materiam non dependere nec à posteriori

ri nec à priori à formâ, quandoquidem conseruatio materiæ sine formâ nullo modo est supernaturalis; sed solum sequeretur, ad ipsam materiam necessariò consequi formam aliquam, quod longè diuersum est. Et ostendo exemplo ignis, qui non dicitur pendere neque à posteriori propriè à calefactione passî approximati, etiam si naturaliter petat eam calefactionem. Vnde quando in fornace Babylonicâ ignis non combullit tres pueros, non dicitur ignis conseruatus miraculosè, sed miraculosè impeditus ab operatione: ergo similiter iuxta hos Auctores numquam dicitur materia miraculosè conseruata, etiam quando caret omni formâ substantiali, sed solum dicitur miraculosè impedita ne formam acquirat, quod longè diuersum est. Pro quo aduerte, aliter causas naturales, necessitatas ad operandum, dependere ab operationibus subsecutis necessariò ex ipsis, & aliter materiam à formâ, essentias quæ à suis passionibus: illæ enim non pendunt propriè ab operationibus subsecutis, nam per illas nec complentur, nec constituuntur in suo esse, sed quali ex fecunditate sunt determinatæ ad operandum. At materia pendet à formâ & essentia à passionibus, tamquam à complemento naturali, sine quo imperfectæ esset, & quali (sic liceat id explicare) indignæ vt in rerum naturâ existant. Hinc fit, vt quando causæ naturales impediuntur ne operentur, non dicantur ipsæ causæ miraculosè conseruatæ, sed (vt supra dicebam) miraculosè impeditæ ab operationibus. At, si essentis propriæ passiones negentur, & formæ omnes materiæ, non solum dicatur eas impeditas fuisse ab operatione aut receptione, sed etiam in se miraculosè conseruatæ, quia sine complemento & ornamento debito conseruantur; ergo debemus dicere, eam actionem conseruatiam materiæ sine formâ, esse in se, saltem quoad modum, miraculosam.

Quia verò numquam vellem in modo loquendi hæere, & fortè contēdes, non aliter materiam pendere à formâ, & essentias à passionibus, quàm pendeat ignis à combustionem stupæ approximata; absolūtè & vniuersaliter tuam impugno doctrinam. Nam licet posterior naturâ sit formæ productio, quàm materiæ creatio, quandoquidem tamen Deus nōscit, necessariò deberi materiæ primæ existenti formam aliquam, & propter hanc creetur materia, tamquam propter finem, tenetur Deus, si vt auctor naturæ procedat, quando habet voluntatem creandi materiam, simul habere voluntatem ei dandi aliquam formam. Imò illa voluntas creandi materiam debet esse virtualis voluntas simul illi dandi formam. Positâ autem hac voluntate, non potest postea illi negare formam, vt per se patet. Quod si Deus habeat voluntatem creandi materiam, sine voluntate dandi illi formam, aut præscindendo ab hoc, iam eo ipso ea voluntas est supernaturalis, quia vult creare materiam præscindendo à fine naturali & debito in illâ creatione, nempe à formâ dandâ: & cum ea voluntas sit causa creationis, iam tunc ab eâ, quia supernaturalis est, denominabitur immediatè supernaturalis quoad modum ea conseruatio, seu prima creatio materiæ sine formâ.

Sed posses replicare Primò, Ergo propter eandem rationem etiam conseruatio ignis, quando non calefacit passum approximatum, erit supernatu-

naturalis in se quoad modum, quod tamen paulò antè à te negatum erat. Respondeo tamen, negando consequentiam; quia (ut ibi dixi) ignis non pendet propriè à posteriori à calefactione extrinsecà, sed à propriis tantum passionibus: Deus autem quòdo vult aliquid creare, non tenetur tunc velle nisi dare tali rei ea, à quibus illa pendet à posteriori & à priori; de ceteris autem quæ consequuntur, ex aliis circumstantiis, non tenetur tunc decernere. Si verò tu contendas, etiam ignem pendere à posteriori à calefactione, tunc dicas, etiam miraculosè ignem conservari quando stupam non comburit.

Dices Secundo: Deus priùs naturà decernit ea quæ sunt priora, & posterius ea quæ posteriora; ergo priùs naturà decernit creare materiam, quam decernat illi dare formam; ergo si, posita illà priori voluntate, quæ in se naturalis est, de creandà materià, postea pro posteriori naturæ non haberet voluntatem dandi formam, tunc materia produceretur sine formà, & non esset supernaturalis ea volitio creandi materiam, sic verò notitio illi dandi formam; & consequenter non esset miraculosa materiæ conservatio, sed negatio formæ in illà.

Propter hoc argumentum inclinaveram olim in contrariam sententiam. Nunc verò re melius perpensà, modus dicendi quem suprà defendi, magis placet, & ad hoc argumentum positum respondeo, aliqua esse ita priora naturà, ut simul necessariò naturaliter petant ea quæ sunt posteriora, quia ab eis pendet à posteriori, tamquam à necessario complemento & fine ad quem per se ordinantur; & in his dico, Deum eo priori, quo decernit per actum naturalem talem rem producere, decernere etiam illi dare suum complementum, quia voluntas naturalis debet esse de creandà re cum eis quibus naturaliter indiget, ut per se videtur notum. Vnde non potest Deus pro eo priori præcindere à voluntate, saltem indeterminatà, dandi materiæ aliquam formam. Quòd si præcindat, iam eo ipso ea voluntas erit supernaturalis, quia præcindit à naturali complemento debito.

Alia verò ita esse posteriora respectu alterius, ut non sint illi debita, aut de complemento illius, sed purè secundariò ab illà consecuta; & in his, fateor, Deus priùs naturà determinat creare rem illam, quam decernat illi dare ea quæ posterius naturà tali rei hoc modo conveniunt. Forma autem substantialis, saltem sub disunctione hac, vel illà, est necessarium complementum materiæ, & idèò saltem debet in confuso esse volita in voluntate creandi materiam, si voluntas hæc naturalis sit. Vnde constat, quodcumque sine formà conservatur, creationem materiæ ortam esse à voluntate Dei in se præternaturali, & consequenter ab eà denominari eam conservationem supernaturalem quoad modum. Quòd si contingeret, ut cum Deus decrevisset creare materiam, præcindendo à voluntate de formà illi dandà, postea daret illi formam, adhuc tunc ea creatio materiæ esset supernaturalis quoad modum, non quia ad extra esset aliquid supernaturale in eà productum, sed quia productio materiæ ortum traxit ex voluntate præternaturali & indebità, quam suprà satis explicavi.

SECTIO VII.

De Subsistentià Materiæ primæ.

VIDE sit Subsistentia, de quâ in præsentia, pertinet ad Metaphysicam, ubi fusè de hac re disputabo. Quia verò decidere, an materia prima habeat Subsistentià, & rursus an vnam sibi propriam, distinctam ab eâ quæ formæ tribuitur, an verò vnica in utraque præcisè ponenda sit, pendet omnino ab explicatione effectus formalis, idèò etiam hoc reiciò ad Metaphysicam, etsi ex parte ad Physicam hucque spectare videretur. Ne tamen ieiunius omnino abiceas, has accipe Conclusiones è dicendis ibi extractas.

PRIMA CONCLUSIO. Subsistentia est quædam entitas substantialis, à materià, formà & vnione à parte rei distincta. Eam nouimus ex mysteriis Fidei Trinitatis & Incarnationis, & ex hoc ultimo Subsistentiæ realem distinctionem nouimus, eò quòd in Christo Domino non manserit Subsistentia seu personalitas creata, manentibus formà & materià vnitis; ergo ea Subsistentia erat separabilis, ergo distincta realiter: quæ enim realiter separari possunt, realiter distinguuntur.

SECUNDA CONCLUSIO. Explicare quid præstet, aut quem effectum formalem communicet, est difficilissimum, eò quòd ratione naturali nihil de Subsistentià nouimus, ex Fide verò illam quidem dari (ut paulò antè diximus) benè inferimus: quem autem effectum formalem communicet, nec Fides docet, nec ex Fidei principiis indagari potest. Vnde ostendam suo loco, hallucinari eos, qui illam vel ad operandum, vel ad non dependendum à subiecto, requirunt. Idèò concludam, dicendum eam esse quædam formam substantialiter perfectiorem & completam naturam, sicut albedo perficit accidentaliter subiectum, neque amplius à nobis eum effectum posse explicari. Hinc sit

TERTIA CONCLUSIO. Etsi non videatur repugnare, ut in qualibet parte essentiali compositi sit distincta Subsistentia, quia tamen nulla est huius multiplicationis necessitas, consequenter ad ea, quæ de vnione suprà, & in aliis materiis infra, dicturi sumus, vnica tantum de facto ponitur Subsistentia, materiam & formam indissolubiter perficiens, & ab eis recepta, & materialiter causata, sicut suprà de vnione dictum est.

SECTIO VIII.

De proprietatibus Materiæ primæ.

NON agimus de proprietatibus materiæ communibus aliis rebus, scilicet de vnicatione, duratione, &c. sed de his quæ sunt magis propriæ materiæ, inter quas

Prima sit, esse Ingenereabilem & incorruptibilem, de quâ egimus suprà Sectione 2.

Sed obiicies: Si materia prima esset incorruptibilis, ab illà denominaretur totum compositum incorruptibile, sicut denominatur corporeum & materiale; sed non denominatur incorruptibile, ergo materia non est incorruptibilis. Respondeo, negando primam sequelam, quia prædicata negativa non possunt affirmari, nisi utrique parti convenient, ut